
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Brzyska w miejscowości
Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”*

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marcin Podlódowski

2021-05-31

Karolina Podlódowska

2021-05-31

Karolina Podlódowska
Doradztwo Środowiskowe
enviplan.doradztwo@gmail.com
502 966 271

Spis treści

1	Wstęp	5
1.1	Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania	5
1.2	Zakres merytoryczny prognozy.....	5
1.3	Cel sporządzenia prognozy	6
1.4	Metodyka i forma opracowania prognozy	6
2	Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	7
2.1	Położenie administracyjne	7
2.2	Położenie fizyczno-geograficzne	8
2.3	Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem mpzp	8
2.4	Budowa geologiczna i surowce mineralne	9
2.4.1	<i>Złoża kopalin</i>	<i>9</i>
2.5	Rzeźba terenu	10
2.6	Wody podziemne i powierzchniowe	11
2.6.1	<i>Wody podziemne</i>	<i>11</i>
2.6.2	<i>Wody powierzchniowe</i>	<i>12</i>
2.7	Warunki klimatyczne.....	15
2.8	Jakość powietrza atmosferycznego	15
2.9	Gleby.....	17
2.10	Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna.....	18
2.11	Walory krajobrazowe	20
2.12	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne	20
2.13	Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych	22
2.13.1	<i>Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody</i>	<i>22</i>
2.13.2	<i>Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków</i>	<i>25</i>
2.13.3	<i>Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie wód</i>	<i>25</i>
2.13.4	<i>Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....</i>	<i>25</i>
3	Informacje o zawartości, głównych celach mpzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	26
3.1	Zakres terytorialny projektu mpzp.....	26
3.2	Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie mpzp	27
3.3	Powiązania projektu mpzp z innymi dokumentami.....	29
4	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	29

5	Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu mpzp..	29
6	Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.	30
7	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu mpzp	30
8	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu mpzp	32
8.1	Powierzchnia ziemi.....	32
8.2	Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne.....	33
8.3	Wody podziemne i powierzchniowe.....	34
8.4	Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej.....	36
8.5	Krajobraz.....	38
8.6	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne	38
8.7	Zdrowie i warunki życia ludzi	39
8.8	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	39
8.9	Zabytki i dobra materialne	39
8.10	Oddziaływania transgraniczne	40
8.11	Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu dokumentu a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.....	40
9	Propozycje innych niż w projekcie mpzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko.....	42
10	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania	43
11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	45
12	Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne.....	47
13	Spis Rysunków.....	49
14	Spis Tabel	49

1 Wstęp

1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia uchwały Nr XVIII/112/20 Rady Gminy Brzyska z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska w miejscowości Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Organ administracji, opracowujący projekt dokumentu, przeprowadza strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, której częścią jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko. Projekt mpzp wraz z prognozą przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu. Projekt mpzp wraz z prognozą jest również przedmiotem społecznej oceny i zapewniona jest możliwość wnoszenia uwag i wniosków. Prognoza nie stanowi załącznika do uchwały w sprawie mpzp, a także nie jest jej integralną częścią. Nie ma też charakteru normatywnego. Jest dokumentem informacyjnym, który ma na celu możliwie dokładne określenie skutków środowiskowych wywołanych realizacją ustaleń projektowanego mpzp.

Ramy prawne stanowią także dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L197 z dnia 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 2003 r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).

1.2 Zakres merytoryczny prognozy

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia

szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOS.411.1.126.2020.AP.4 z dnia 09.10.2020 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle – pismo znak: PSNZ.9020.3.6.2020.1 z dnia 21.09.2020 r.

1.3 Cel sporządzenia prognozy

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu mpzp. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów mpzp, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem mpzp w celu próby wskazania najkorzystniejszych rozwiązań dla funkcjonowania środowiska oraz eliminacji tych zapisów, które mogłyby wywołać negatywne skutki dla przyrody, a zwłaszcza zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań środowiskowych. Analizowane były archiwalne materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne, projektowe, studialne, dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczne, opracowanie ekofizjograficzne, rejestry zabytków i ewidencje dóbr kultury.

Rozeznano i scharakteryzowano ukształtowanie terenu i budowę geologiczną, warunki gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, gleby, faunę i florę, obszary prawnie chronione oraz stan jakości poszczególnych komponentów środowiska i stopień ich degradacji. Powyższe komponenty poddano ocenie pod kątem ewentualnych zmian, wynikających z przyjętych rozwiązań zagospodarowania poszczególnych terenów w projekcie mpzp przy zastosowaniu analiz porównawczych i powiązań przyczynowo – skutkowych. Posłużono się również metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Zaproponowano działania i przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze.

Oceny i analizy uwarunkowane były jakością i skalą materiałów źródłowych oraz danych udostępnianych przez stosowne instytucje.

Przy opracowaniu poszczególnych zagadnień środowiska przyjęto ustawowe definicje podstawowych pojęć podane w przepisach odrębnych.

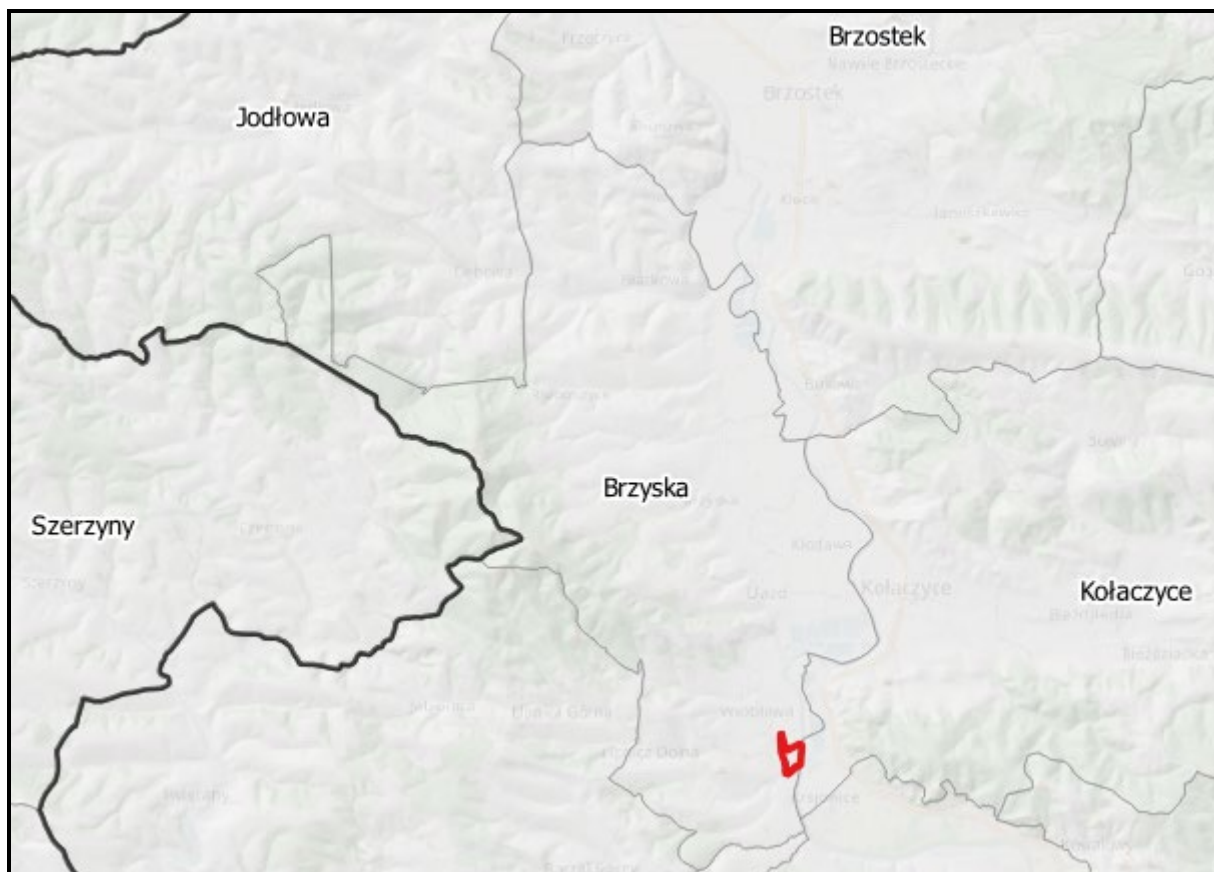
Opracowanie składa się z części opisowej, ilustrowanej fotografiami wraz z tematycznymi mapkami w postaci schematów (spis zamieszczony na końcu tekstu).

2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska, terenu będącego przedmiotem projektu mpzp, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenu objętego opracowaniem mpzp.

2.1 Położenie administracyjne

Teren o powierzchni ok. 11 ha położony jest w miejscowości Dąbrówka i Wróblowa, która należy administracyjnie do gminy Brzyska, wchodzącej w skład powiatu jasielskiego w województwie podkarpackim.

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu

źródło: www.geoportal.gov.pl

2.2 Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie obszaru opracowania na tle aktualnego podziału Polski (Solon i in. 2018):

Megaregion: Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska (5)

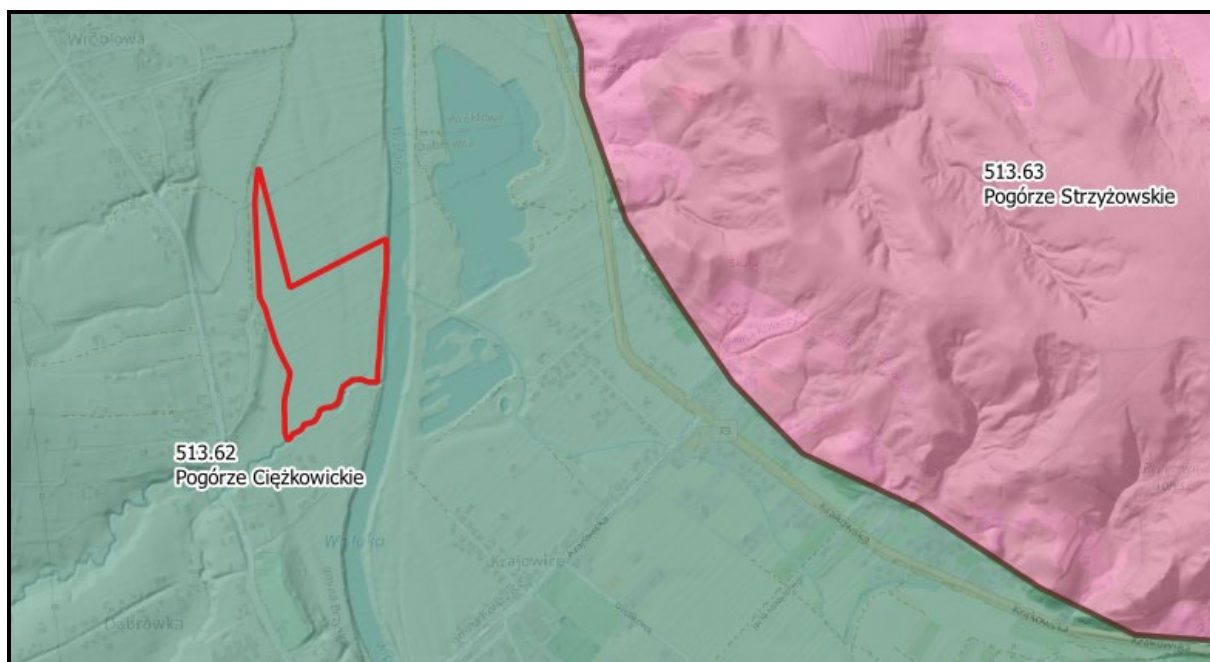
Prowincja: Karpaty i Podkarpacie (51)

Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)

Makroregion: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)

Mezoregion: **Pogórze Ciężkowickie (513.62)**

Pogórze Ciężkowickie to obszar położony pomiędzy dolinami Białej na zachodzie i Wisłoki na wschodzie. Od północy graniczy z Płaskowyżem Tarnowskim a od południa z Obniżeniem Gorlickim. Charakterystyczne dla Pogorza są liczne garby o wysokości 300–440 m n.p.m. o przebiegu równoleżnikowym.

Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne obszaru
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.gov.pl

2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem mpzp

Obecnie, w sąsiedztwie, na obszarze udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Wróblowa” prowadzona jest eksploatacja. W części terenu, na którym udokumentowano złożo „Dąbrówka Brzyska” teren jest częściowo użytkowany rolniczo a częściowo odłogowany.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu, przy jego wschodniej granicy, przepływa rzeka Wisłoka. Wzdłuż zachodniej granicy teren sąsiaduje z zabudową zagrodową i mieszkaniową.

2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Obszar objęty opracowaniem położony jest na terenie zewnętrznych Karpat fliszowych.

Utwory fliszowe Karpat zewnętrznych, po sfałdowaniu i odkłuciu od podłoża, uległy przesunięciu ku północy w postaci płaszczowin. Najbardziej zewnętrzna jest płaszczowina skolska, na którą od południa nasunięte są jednostki podśląska i śląska. Jednostka śląska buduje obszar opracowania. Składa się z utworów od dolnej kredy do paleogenu. Do kredy dolnej należą: łupki wierzowskie, piaskowce grodziskie i dolna część piaskowców warstw lgockich, piaskowce, łupki pstre, warstwy hieroglifowe i margle globigerynowe.

Karpaty zostały ostatecznie sfałdowane w dolnym miocenie. Główne dyslokacje tektoniczne (uskoki), powstały po dolnym sarmacie i wywarły wpływ na przebieg dolin rzek karpackich. Ruchy tektoniczne zaznaczają się w czwartorzędzie i nadal trwają. Do obszarów o względnie większych ruchach tektonicznych należy Pogórze Strzyżowskie między Brzostkiem a Frysztakiem.

Szeroką dolinę Wisłoki i jej dopływów budują osady akumulacji rzecznej: mułki, piaski, żwiry i glazy oraz mady rzeczne w stropowej części tych osadów). Mają one duże rozprzestrzenienie w dolinie Wisłoki związane z szerokością terasy rędzinnej (6,0 – 8,0 m nad poziomem koryta). Miąższość osadów holocenówskich w dolinie Wisłoki waha się w granicach 10,0 – 15,0 m.

W trakcie prac związanych z opracowywaniem dokumentacji geologicznej złoża, wykonano szereg wierceń w obrębie obszaru opracowania. Do głębokości ok. 5m stwierdzono występowanie gliny pylastej, zaglinionych piasków ze żwirem, żwiru z piaskiem a na głębokości ok. 5-7m zwietrzliny piaskowca.

2.4.1 Złóża kopalin

W obrębie analizowanego obszaru udokumentowano następujące złoża:

- fragment złoża „Wróblowa” (KN 1395)

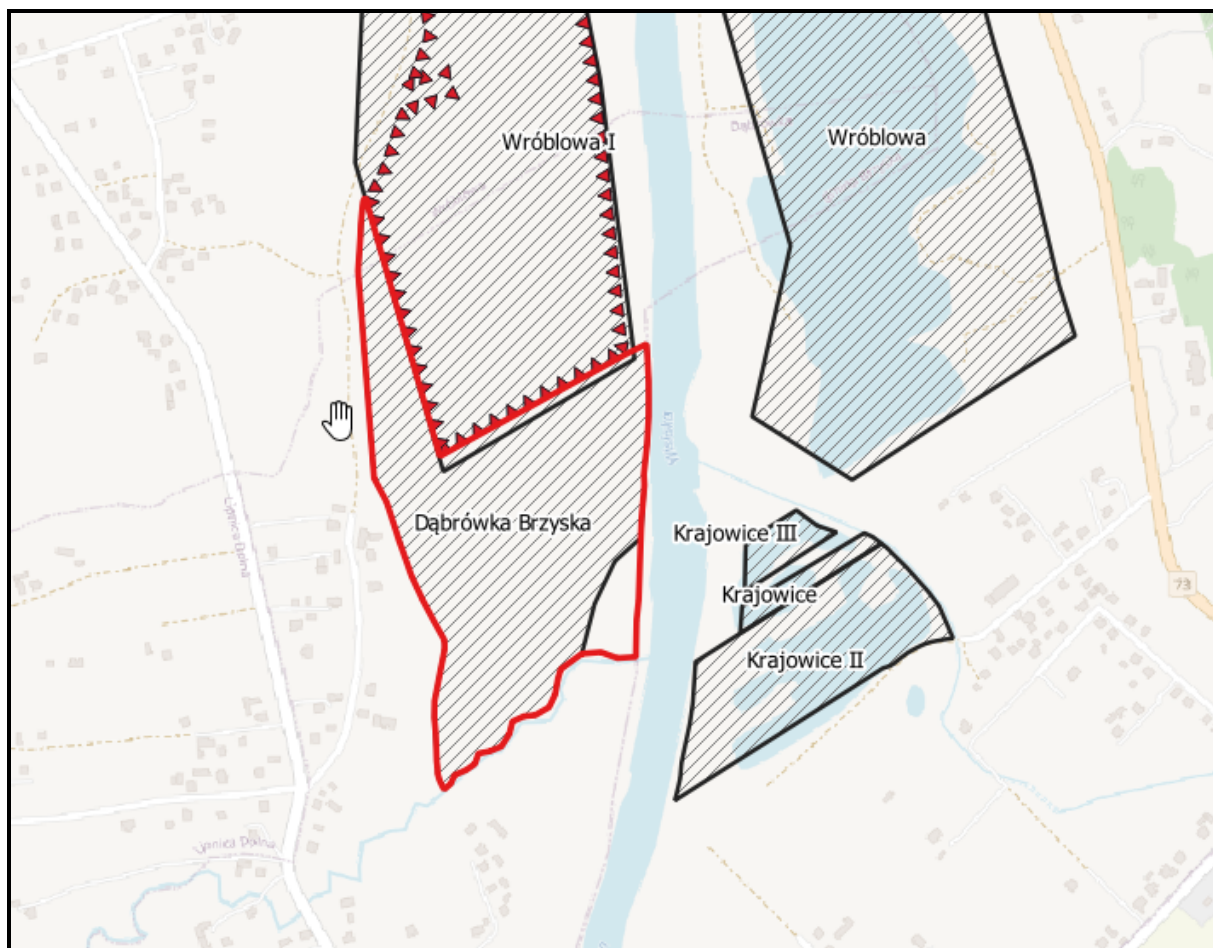
1) -powierzchnia złoża: 54,140 ha

Złoże „Wróblowa” zostało udokumentowane dokumentacją geologiczną w kategorii C₁ + C₂ z jakością w kategorii B przez Prezesa Centralnego Urzędu Geologii, znak pisma KZK/012/K/3675/77/78 z dnia 28.03.1978r.

- złożo „Dąbrówka Brzyska” (KN 19830)

2) -powierzchnia złoża: 10,560 ha

Złoże „Dąbrówka Brzyska” zostało udokumentowane dokumentacją geologiczną w kategorii C₁ przyjętą przez Wojewodę Podkarpackiego: znak pisma OS-IV.7427.06.2020.WZ z dnia 27.03.2020r.

Ryc. 3. Złóża oraz Tereny i Obszary Górnicze w granicach opracowania
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PIG

2.5 Rzeźba terenu

Na rozwój rzeźby erozyjno-denudacyjnej w czwartorzędzie, istotny wpływ miały duże zmiany klimatyczne. Znaczną rolę odegrały także wcześniejsze ruchy górotwórcze, które spowodowały przesunięcie na północ czoła Karpat fliszowych i sfałdowanie starszych utworów oraz osadów morza miocenińskiego. W rzeźbie terenu wyróżnia się dolina Wisłoki, przebiegająca z południa na północ, przez środkową część obszaru arkusza. Dolina Wisłoki uformowana została głównie przez procesy erozyjno-akumulacyjne w plejstocenie i holocenie. Jej szerokość waha się od około 250 m w rejonie Kamienicy Dolnej do około 1,3 km w okolicy Brzostka. Dno doliny budują głównie dwa tarasy holoceniskie. Taras akumulacyjny nadzalewowy znajduje się na wysokości 5,0–10,0 m n.p. rzeki, a akumulacyjny zalewowy (taras łęgowy i kamieńce) – na poziomie 3,0–7,0 m n.p. rzeki. Miejscami występują wąskie przykorytowe listwy tarasu na wysokości 0,5–3,5 m n.p. rzeki. W korycie Wisłoki zalega drobny materiał denny, transportowany głównie w czasie występowania wód wezbraniowych. Skarpy rzeki Wisłoki porośnięte są roślinnością wysoką (w zasięgu od kilkunastu metrów do kilkudziesięciu metrów od linii wody).

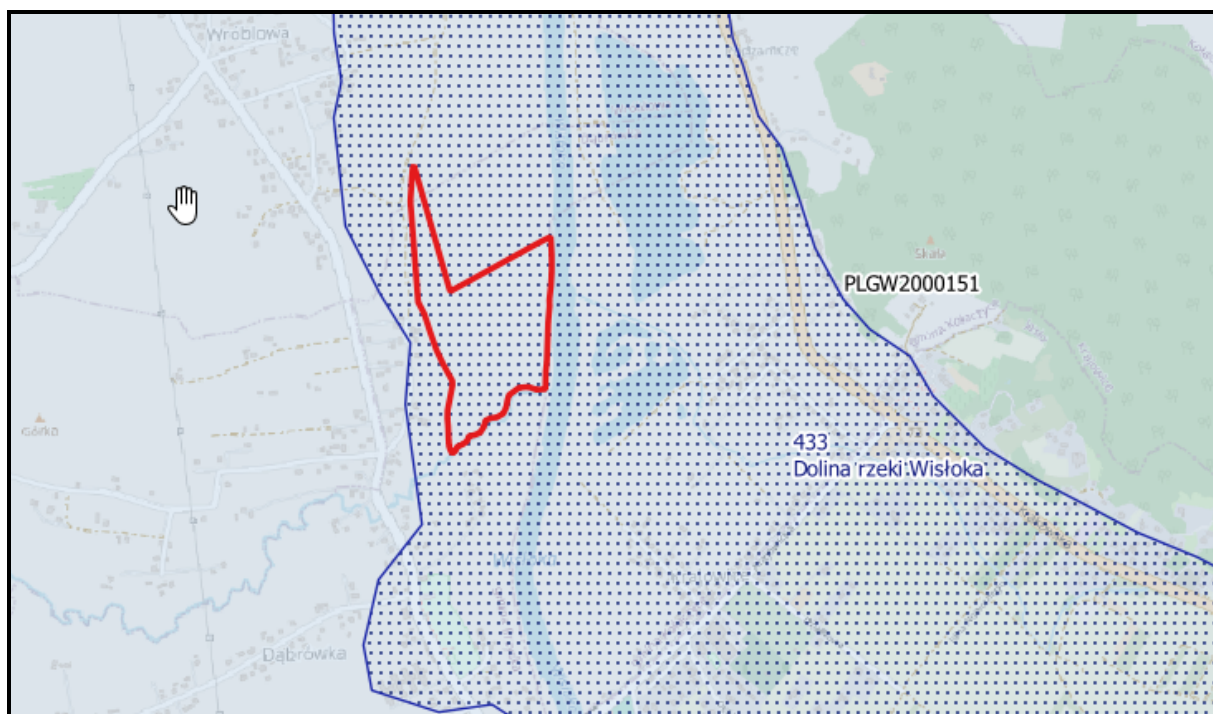
2.6 Wody podziemne i powierzchniowe

2.6.1 Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym obszar położony jest w regionie: karpackim, subregionie zewnętrznokarpackim (Paczyński red. 1993, 1995).

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z holocenijskimi osadami doliny Wisłoki i jej dopływów. Wody występują w ośrodku porowym. Warstwą wodonośną są piaski ze żwirem i otoczkami, miejscami zalegające pod warstwą piasków i żwirów zaglinionych. Miąższość utworów czwartorzędowych w dolinie Wisłoki dochodzi do 10 m, miąższość warstwy zaglinionej do około 3 m. Zwierciadło wody jest na ogół swobodne, rzadziej pod niewielkim napięciem. Zasilanie poziomu wodonośnego odbywa się przez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych i wód powierzchniowych, co powoduje, że są w bardzo wysokim stopniu narażone na zanieczyszczenia antropogeniczne. Zasilanie wód podziemnych odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych i wód powierzchniowych. Najlepsze warunki infiltracji występują w miejscach o wysokiej przepuszczalności, we wschodniej części obszaru, dlatego też tereny te są szczególnie narażone na przenikanie zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego. Poziom wodonośny występuje na głębokości do 5 m i jest ściśle uzależniony od stanów wody w rzece Wisłoka oraz intensywności opadów atmosferycznych (MGSP 1002 – Arkusz Pilzno).

Obszar położony jest w obrębie GZWP nr 433 „Dolina rzeki Wisłoka” oraz w obrębie JCWPd nr 151.

Ryc. 4. Położenie terenu opracowania względem GZWP i JCWPd

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg>

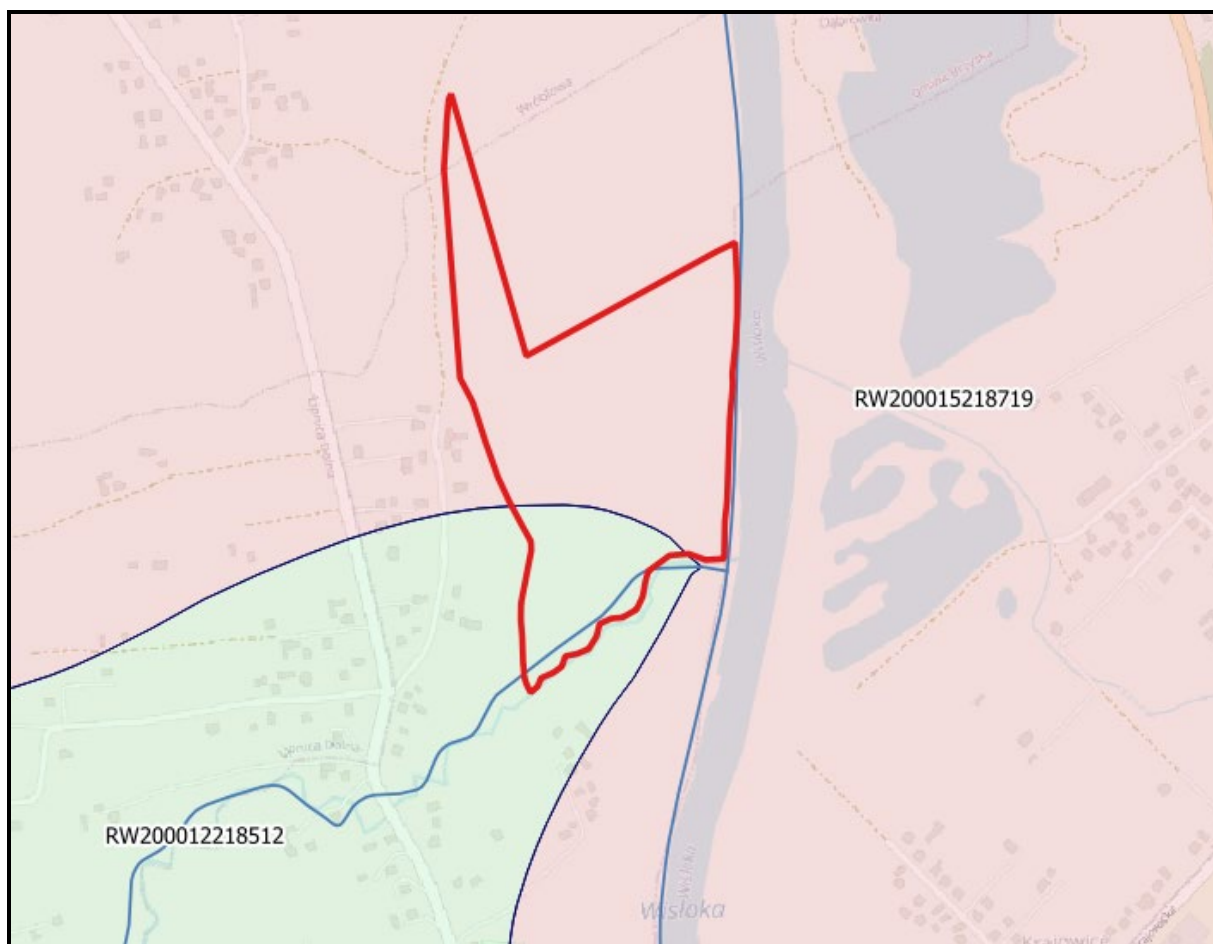
2.6.2 Wody powierzchniowe

Obszar leży na obszarze dorzecza Wisłoki, w regionie wodnym Górnej Wisły. Hydrograficznie rejon ten wchodzi w skład zlewni rzeki Wisłoki, której koryto graniczy z terenem opracowania wzdłuż wschodniej granicy.

Wisłoka, o całkowitej długości 163,6 km i powierzchni zlewni 4110 km² wypływa z północnych stoków Beskidu Niskiego i uchodzi do Wisły w okolicach Połańca. Przez gminę Brzyska przepływa z południa na północ.

W rejonie gminy Wisłoka ma charakter rzeki podgórskiej o niezbyt dużych i powolnych zmianach przepływów z przewagą wezbrań wiosennych. Płyne tu szeroką doliną o płaskim dnie.

Według map zagrożenia powodziowego, sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w ramach projektu pn. „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK), teren w całości położony jest w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, niemal w całości (poza niewielki fragmentem położonym na południu) w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

Ryc. 5. Położenie terenu opracowania względem wód powierzchniowych i JCWP
źródło: www.geoportal.gov.pl

Obszar zlokalizowany jest na terenie dwóch jednolitych części wód powierzchniowych:

- JCWP „Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego” PLRW200015218719,
- JCWP „Dopływ z Lipnicy” PLRW200012218512.

Tab. 1. Parametry JCWP i JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016)

L.p.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Cel środowiskowy		Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły <u>w obrębie obszaru opracowania</u>
					Cel dla stanu/potencjału ekologicznego	Cel dla stanu chemicznego			
1	PLRW20001 5218719	Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego	Średnia rzeka wyżynna – wschodnia	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekupotłotnego - Wisłoka od Potoku Chotowskiego do Ropy	dobry stan chemiczny	zły	zagrożona	-
2	PLRW2000 12218512	Dopływ z Lipnicy		naturalna część wód	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zły	zagrożona	-

* Odstępstwo do 2027 r. Brak możliwości technicznych. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście dobrego stanu ekologicznego JCWP. W programie działań zaplanowano działanie opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na odcinku ciekupotłotnego - Wisłoka ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej obejmujące szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań, mającą na celu dobór optymalnych rozwiązań technicznych. Wdrożenie konkretnych działań naprawczych będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu ww. analiz. Ponadto w programie działań zaplanowano działanie budowa: przepławki na stopniu w km 69+720 rzeki Wisłoki, którego skutkiem będzie przywrócenie możliwości migracji ichtiofauny na wskazanym odcinku ciekupotłotnego w JCWP.

L.p.	Europejski kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły <u>w obrębie obszaru opracowania</u>
1	PLGW2000151	dobry	dobry	niezagrożona	-

2.7 Warunki klimatyczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego obszar leży w dzielnicy podkarpackiej. Dzielnica ta obejmuje pogórze karpackie i stanowi pas przejściowy pomiędzy górami a kotlinami podgórskimi. Notuje się tu ok. 40 – 50 dni mroźnych oraz 100 – 150 dni z przymrozkami. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 60 do 80 dni w roku. Okres wegetacyjny trwa ok 200 dni, a wysokość rocznej sumy opadów waha się w granicach 600 – 800 mm.

Średnia roczna temperatura powietrza wg. L. Bartnickiego, R. Gumińskiego i W. Wiszniewskiego za okres 1881 – 1930 wynosi ok. 7,0°C (za okres dziesięcioletni 1954 - 63 7,6°C). Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi 18,0°C, natomiast najchłodniejszego miesiąca (stycznia) -3,8°C. Gmina Brzyska znajduje się na terenach, które w porównaniu do pozostałych obszarów Polski otrzymują największe sumy bezpośredniego promieniowania słonecznego (na powierzchnię poziomą) przekraczając 62 kcal/cm²/rok. w ciągu roku najwyższe wartości wilgotności, notowane są w półroczu zimowym (maksymalne w grudniu —80%). Najbardziej suchą, porą roku na analizowanym terenie jest wiosna (minimum w kwietniu 58 % oraz maju 59 %). Powietrze jesienią charakteryzuje się większą wilgotnością niż wiosną. Na badanym terenie dominują wiatry południowe 11,9%, częste są również wiatry północno zachodnie 15,4% oraz zachodnie 12,8 %. Najrzadziej notowane są wiatry południowo - zachodnie oraz wiatry z kierunków od północnego do południowo - wschodniego. Taki rozkład wiatrów podyktowany jest głównie orografią terenu. Na terenie obszaru opracowania bardzo duży wpływ na kierunek wiatrów ma przebieg dolin głównych dopływów Wisłoki.

2.8 Jakość powietrza atmosferycznego

Jakość sanitarna powietrza to ważny czynnik zdrowotny, gdyż człowiek wystawiony jest na bezpośredni kontakt z zanieczyszczeniami zawartymi w powietrzu. Poprawa jakości powietrza ma wpływ korzystny na stan sanitarny środowiska i zdrowie ludzi.

Corocznie w Polsce dokonywana jest ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia 12 substancjami: dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, benzenem i ozonem, pyłem zawieszonym PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zanieczyszczeniami oznaczanymi w pyłe PM₁₀: ołowiem, arsenem, kadmem, niklem i benzo(a)pirenem. Pomimo stałej poprawy jakości powietrza w Polsce istotnym problemem nadal pozostają: w sezonie zimowym – ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, a w sezonie letnim – zbyt wysokie stężenia ozonu troposferycznego (KPOP).

Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w 2017 roku została wykonana według zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE oraz decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej 2011/850/UE z dnia 12 grudnia 2011 r.

Oceny jakości powietrza odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Obszar opracowania należy do strefy „podkarpackiej”. Roczna ocena została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2017 roku na stałych stacjach monitoringu.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na:

- ochronę zdrowia ludzi,
- ochronę roślin.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia uwzględnia się następujące zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃.

Strefy zalicza się do określonej klasy (A, C), w oparciu o ocenę poziomu wymienionych wyżej substancji w powietrzu. Określa się jedną klasę strefy ze względu na ochronę zdrowia i jedną klasę ze względu na ochronę roślin.

Kryteria zaliczenia strefy do określonej klasy:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający poziomu dopuszczalnego/docelowego
- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego/docelowego

Poniższe tabele przedstawiają wynikowe klasy jakości powietrza w strefie podkarpackiej w roku 2017 dla kryterium ochrony zdrowia i roślin.

Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza

	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,	NO ₂	CO	C ₆ H ₆ ,	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP
klasa	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C
	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,				NO _x				O ₃			
klasa	A				A				A			

źródło: Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2017 roku

Zgodnie z klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia strefa podkarpacka otrzymała wynikową klasę C, ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu, pyłu

zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}. Oznacza to, że poziomy stężenie 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ przekraczają wartości dopuszczalne w ciągu roku częściej niż 35-razy, poziom stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} przekracza poziom dopuszczalny oraz poziom stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu przekracza poziom docelowy w roku kalendarzowym.

Aktualnie obowiązuje uchwała nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem Działań Krótkoterminowych”.

2.9 Gleby

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych przez człowieka, gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Na obszarze objętym opracowaniem dominują mady. Zostały one wytworzone z osadów aluwialnych, powstałych z przemieszania materiału ziemnego, naniesionego przez wody rzeki.

Wg klasyfikacji bonitacyjnej przeważają gleby klasy I-III.

Tereny przewidziane w projekcie planu na poszczególne funkcje	Pow. gruntów rolnych klas I-III w ha	Pow. gruntów rolnych klas IV-VI w ha
PE - tereny eksploatacji złóż naturalnych	9,9692	0,4331
ZR - teren zieleni naturalnej	0,1656	0,2458
ZN - teren objęty formą ochrony przyrody Natura 2000	0,0773	0,2665

2.10 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna

Przyrodnicze komponenty środowiska abiotycznego (biotop) i ich zróżnicowanie przestrzenne, decydują o naturalnej szacie roślinnej i faunie, które tworzą biocenozy zróżnicowane gatunkowo, a tym samym odzwierciedlają bioróżnorodność gatunkową i ekosystemową. Różnorodność biologiczna w krajobrazie jest zjawiskiem bardzo złożonym, gdyż obejmuje zarówno różnorodność genetyczną, gatunkową jak i różnorodność ekosystemów.

Według geobotanicznego podziału Matuszkiewicza (2008a), obszar leży w:

Prowincji: Karpackiej

Dziale: Zachodniokarpackim

Krainie: Karpat Zachodnich

Podkrainie: Zachodniobeskidzkiej

Okręgu: Pogórzy Rożnowsko-Ciężkowickich

Podokręgu: **Ryglickim**

Poszczególne jednostki geobotaniczne odznaczają się swoistym przestrzennym układem roślinności, wynikającym ze zróżnicowania rzeźby, budowy geologicznej i stosunków hydrologicznych.

Pierwotne przestrzenne rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w pełni odzwierciedlało naturalny układ pomiędzy warunkami glebowo-klimatycznymi a roślinnością występującą na danym obszarze.

Potencjalną roślinność naturalną obszaru stanowiły przede wszystkim: nadrzeczny łąg jesionowo-wiązowy *Ficario-Ulmetum* oraz grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. (Matuszkiewicz 2008b).

Współczesny stan roślinności jest zależny przede wszystkim od prowadzonej od wieków działalności człowieka.

We współczesnej strukturze przestrzennej fitocenoz zdecydowanie dominują zbiorowiska synantropijne.

Analizowany obszar jest zajęty głównie przez zbiorowiska upraw rolnych *Stellarietea mediae*. Wzdłuż Wisłoki występują pozostałości łągów, objęte ochroną w ramach siedliska 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). W zadrzewieniach wzdłuż Wisłoki występują: topola biała (*Populus alba*), bez czarny (*Sambucus nigra*), wierzba biała (*Salix alba*), czeremcha zwyczajna (*Prunus padus*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), dereń świda

(*Cornus sanguinea*), glóg (*Crataegus sp.*), rdestowiec sachaliński (*Reynoutria sachalinensis*).

Według dostępnych opracowań (Klich 2016), na tym odcinku rzeki występują: *Salicetum albo – fragilis* – nadrzeczny łąg wierzbowy, *Convolvulion sepium* - związek centralny zbiorowisk ziół i pnączy na brzegach zbiorników wodnych, *Sambucetum nigrae* - zespół bzu czarnego, *Rudbeckio-Solidaginetium* - zespół rudbekii i nawłoci późnej, *Rubetum idaei* - zespół maliny właściwej. Istotne fragmenty zbiorowisk łągowych występują poza obszarem studium. Na analizowanym odcinku mają one charakter pojedynczych drzew i niewielkich kęp.

Na analizowanym terenie, wzdłuż brzegów Wisłoki, występują gatunki inwazyjne jak: niecierpek himalajski (*Impatiens glandulifera*), kolczurka klapowana (*Echinocystis lobata*), rdestowiec ostrokończysty (*Reynoutria japonica*), nawłoc (*Solidago sp.*). Obecnie gatunki inwazyjne uznawane są jako druga z najważniejszych przyczyn zagrożenia bioróżnorodności na świecie, zaraz po utracie siedlisk. Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych stwierdzono występowanie w dolinie Wisłoki 13 gatunków roślin inwazyjnych (Jarek 2014).

Wśród ssaków na przedmiotowym terenie stwierdzono występowanie: jeża (*Erinaceus concolor*), kreta (*Talpa europaea*), zająca szaraka (*Lepus europaeus*), wiewiórki (*Sciurus vulgaris*), darniówki zwyczajnej (*Pitymus subterraneus*), myszy domowej (*Mus musculus*), myszy polnej (*Apodemus agrarius*), myszy zaroślowej (*Apodemus sylvaticus*), szczura wędrownego (*Rattus norvegicus*), kuny domowej (*Marten foina*), lisa (*Vulpes vulpes*), sarny (*Capreolus capreolus*).

Wśród awifauny spotkać można okresowo na tym terenie takie gatunki jak: kuropatwa (*Perdix perdix*), przepiórka (*Coturnix coturnix*), bażant (*Phasianus colchicus*), kukułka (*Cuculus cuculus*), skowronek polny (*Alauda arvensis*), wrona siwa (*Corvus corone*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), jaskółka (*Riparia riparia*), sroka (*Pica pica*), wróbel domowy (*Passer domesticus*), puszczyk (*Falco tinnunculus*), mazurek (*Passer montanus*), czyż (*Spinus spinus*), gawron (*Corvus frugilegus*), gil (*Pyrrhula pyrrhula*), grzywacz (*Columba palumbus*), kawka (*Corvus monedula*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), kormoran zwyczajny (*Phalacrocorax carbo*), kos (*Turdus merula*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), kwiczoł (*Turdus pilaris*), myszołów (*Buteo buteo*), piegża (*Curruca curruca*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), szpak (*Sturnus vulgaris*). Osobliwością jest obecność rybitw (*Sternidae*) i mew (*Larinae*) w przelotach wzdłuż Wisłoki, związanych z nieodległym siedliskiem tych ptaków zlokalizowanym na zbiorniku wodnym „Pilzno”. W zadrzewieniach łągowych usłyszeć można kapturkę (*Sylvia atricapilla*) oraz wilgę (*Oriolus oriolus*).

Wśród herpetofauny wymienić należy takie gatunki jak: ropucha pospolita (*Bufo vulgaris*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), żmija zygzakowata (*Vipera Berus*), zaskroniec (*Natrix natrix*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*).

Na podstawie odłowów przeprowadzonych w 2011 roku stwierdzono, że rybostan Wisłoki na trzech badanych stanowiskach jest zróżnicowany i bogaty gatunkowo. Stwierdzono w badaniach ichtiofaunistycznych występowanie 13 gatunków ryb, w tym: 8 gatunków z rodziny karpowatych *Cyprinidae*: brzana (*Barbus barbus*), brzanka (*Barbus poloponnesius*), kielb krótkowąsy (*Gobio gobio*), kleń (*Leuciscus cephalus*), piekielnica (*Alburnoides bipunctatus*), płoć (*Rutilus rutilus*), strzebla potokowa (*Phoxinus phoxinus*), świnka (*Chondrostoma nasus*), 1 gatunek z rodziny łososiowatych: pstrąg potokowy (*Salmo trutta m. fario*), 1 gatunek z rodziny lipieniowatych *Thymallidae*: lipień (*Thymallus thymallus*), 1 gatunek z rodziny szczupakowatych *Esocidae*: szczupak (*Esox lucius*), 1 gatunek z rodziny przylgowatych *Balitoridae*: śliz (*Barbatula barbatula*), 1 gatunek z rodziny głowaczowatych *Cottidae*: głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*) (Klich 2014).

2.11 Walory krajobrazowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, wprowadziła definicję krajobrazu, jako postrzeganej przez ludzi przestrzeni, zawierającej elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowanej w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Ustawa o ochronie przyrody, zmieniona powyższą ustawą, określa także pojęcie walorów krajobrazowych, jako wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

W przypadku analizowanego obszaru, mamy do czynienia z krajobrazem kulturowym, będącym efektem wielowiekowej działalności człowieka. Atrakcyjnym tłem widokowym są okoliczne pasma wzniesień.

2.12 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Działalność człowieka powoduje istotne zmiany w tzw. klimacie akustycznym. Jako hałas według przepisów rozumiemy każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Podstawą prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, art. 112 stwierdza:

„ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany, zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska”.

Należy pamiętać, iż prawo ochrony środowiska traktuje hałas, jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie badania naukowe wykazują, że dla przeciętnego człowieka hałas jest kilkakrotnie bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Antropogeniczne źródła hałasu na obszarze opracowania to przede wszystkim działalność rolnicza oraz wydobywanie kruszywa na sąsiednim terenie.

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest naturalnym elementem natury i zawsze istniało w środowisku ziemskim. Jednak od początku XX wieku, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, nieustannie rozwijającymi się technologiami bezprzewodowymi, a także zmianami w stylu pracy i zachowaniach społecznych, środowisko coraz bardziej poddawane jest działaniu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez sztuczne źródła. Obecnie człowiek pozostaje w nieprzerwanej ekspozycji na oddziaływanie pól elektromagnetycznych o różnych częstotliwościach, pochodzących od wszelkiego rodzaju urządzeń i instalacji wykorzystywanych w przemyśle, jak i tych powszechnie używanych przez człowieka. Do najważniejszych źródeł promieniowania zaliczyć należy przede wszystkim stacje i linie energetyczne, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. W sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu dopuszczalne w środowisko poziomy pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz dla miejsc dostępnych dla ludzi, wynoszą dla składowej elektrycznej 10kV/m, dla składowej magnetycznej 60A/m. Przepisy stanowią ponadto, że na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową natężenie pola elektrycznego nie może przekraczać wartości 1kV/m, a natężenie pola magnetycznego wartości 60A/m.

Badania poziomów pól elektroenergetycznych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wg danych za 2017 rok na terenie województwa podkarpackiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Możliwości ograniczenia: w sąsiedztwie obszaru opracowania znajduje się zabudowa mieszkaniowa. Nowo realizowane przedsięwzięcia muszą zapewniać dotrzymanie poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie.

2.13 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych

2.13.1 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

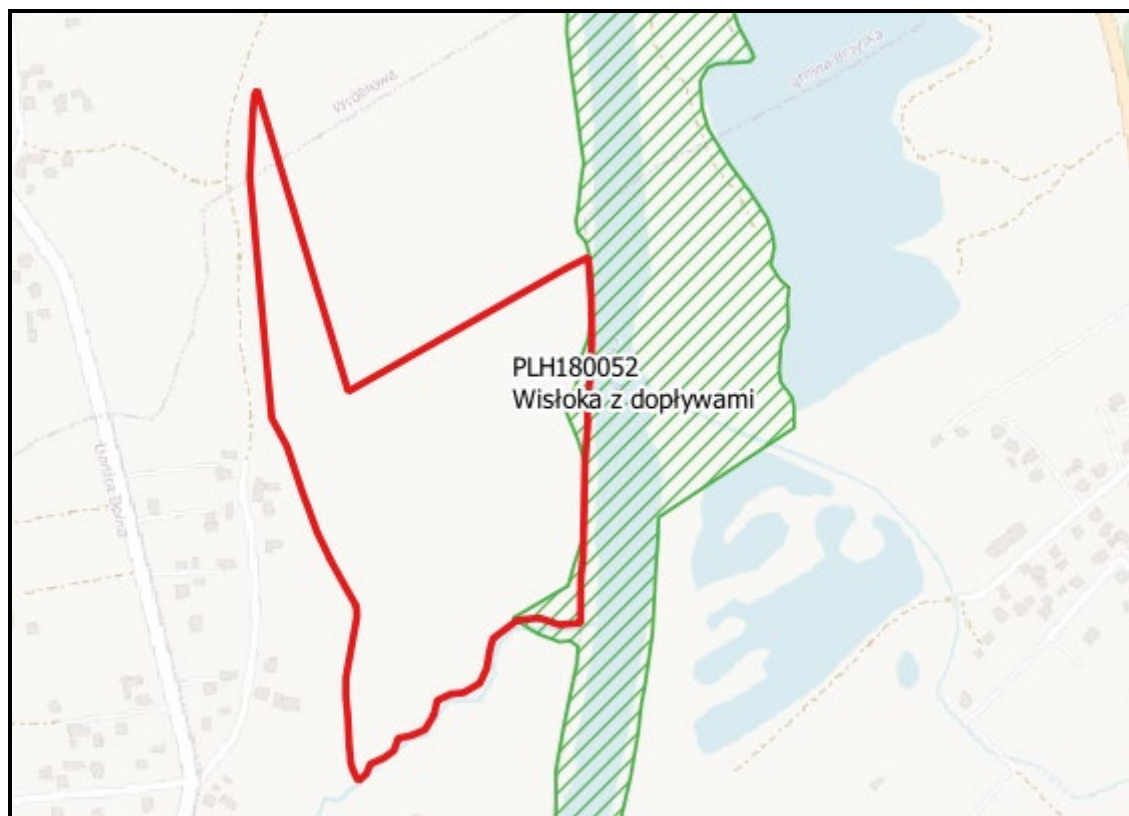
Celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Teren mpzp leży częściowo w obrębie obszaru Natura 2000 PLH180052 „Wisłoka z dopływami”.

Obszar stanowi ważną ostoję wielu cennych przyrodniczo organizmów wodnych. Łącznie stwierdzono tu ponad 20 gatunków ryb, w tym część z załącznika II Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992), tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Są to: minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, brzanka *Barbus peloponnesius*, boleń *Aspius aspius*, różanka *Rhodeus sericeus amarus*, głowacz białoplewy *Cottus gabis*, i koza *Cohitis taenia*. Wisłoka jest także jedną z najważniejszych rzek przewidzianych do restytucji łososa *Salmo salar* i jesiota *Acipenser oxyrinchus*. Jej dopływy włączone do ostoi mają walory kwalifikujące je, jako ważne tarlisko anadromicznych ryb wędrownych. Chronione w ramach ww. obszaru Natura 2000 siedliska przyrodnicze należą do lasów i zarośli lęgowych łągi wierzbowe *Salicetum triandro-viminalis*, *Salicetum albo-fragilis*, pozostałości łągów topolowych *Populetum albae* oraz fragmenty: podgórskiego łągu jesionowego *Carici remotae-Fraxinetum*, olszynki górskiej *Alnetum incanae*, olszynki bagiennej *Caltho-Alnetum* i łągu

wiązowo- dębowego *Ficario-Ulmetum campestris*, które w wielu miejscach zachowały postać zbliżoną do naturalnej lub nieznacznie przekształconą. Innymi chronionymi w ramach ww. obszaru pozakorytowymi siedliskami przyrodniczymi są półnaturalne siedliska łąk rajgrasowych (*Arrhenatherion*) oraz łąki podmokłe ze związków *Calthion* i *Molinion*. Do cennych siedlisk należą także starorzecza, w których otoczeniu zachowały się różnorodne zbiorowiska łęgowe. a także siedliska związane z procesem zarastania kamieńców (pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zarośla z wrześnią i wierzbą siwą, ziołorośla nadrzeczne z rzędu *Convolvuletalia sepium*) oraz zbiorowiska leśne położone poza strefą zalewów grądy, buczyny i jaworzyny ze związku *Tilio plathyphyllis-Acerior pseudoplatani*.

W przypadku konieczności naruszenia zakazów, w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową, niezbędne jest uzyskanie odpowiednich zezwoleń, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zezwolenia takie muszą być uzyskane przez osobę, która zamierza naruszyć zakazy w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową.

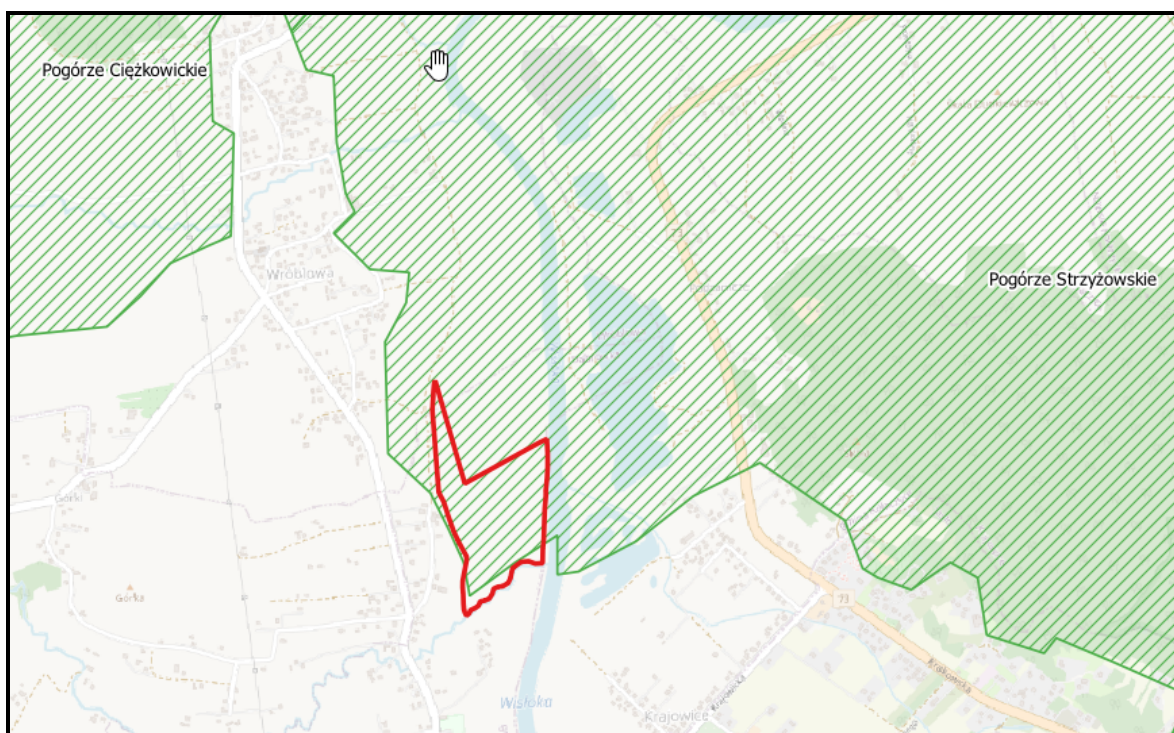

Ryc. 6. Położenie w stosunku do obszarów chronionych

źródło: www.gdos.gov.pl

Korytarze ekologiczne

Najbardziej aktualna mapa, wskazująca sieć korytarzy ekologicznych w skali całej Polski, opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych (Jędrzejewski 2011). Teren położony jest w granicach korytarza ekologicznego Pogórze Strzyżowskie (www.korytarze.pl [02.2021]).

Ryc. 7. Położenie terenu opracowania w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

2.13.2 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

W obrębie terenu oraz jego najbliższym sąsiedztwie nie występują obiekty wpisane do rejestru, ewidencji zabytków, a także żadne ze zidentyfikowanych stanowisk archeologicznych.

2.13.3 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Ekosystemy wodne i zależne od wód stanowią jeden z najbardziej podatnych na degradację elementów środowiska. Jednocześnie pełnią one niezmiennie istotną rolę przyrodniczą i społeczno-gospodarczą. Ich znaczenie zostało odzwierciedlone w preambule Ramowej Dyrektywy Wodnej stanowiącej że: *woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzictwem, które musi być chronione, bronić i traktowane, jako takie*. Również ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w swoim art. 117 stanowi że: *gospodarowanie zasobami dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz zasobami genetycznymi roślin, zwierząt i grzybów użytkowanymi przez człowieka powinno zapewniać ich trwałość, optymalną liczebność i ochronę różnorodności genetycznej, w szczególności przez ochronę, utrzymanie lub racjonalne zagospodarowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów, w tym lasów, torfowisk, bagien, muraw, solnisk, klifów nadmorskich i wydmy, linii brzegów wód, dolin rzecznych, źródeł i źródlisk, a także rzek, jezior i obszarów morskich [...]* Umożliwienie korzystania z wód publicznych zarówno dla ludzi jak i dla zwierząt zostało uwzględnione w zakazie, wyrażonym w art. 119 powyższe ustawy, który zabrania wznoszenia w pobliżu rzek i kanałów, obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody.

Strefy ochronne ujęć wód

Obszar leży poza strefami ochronnymi ujęć wód. Obszar leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 433 „Dolina rzeki Wisłoka”, jednak w chwili obecnej brak formalnie wyznaczonego obszaru ochronnego zbiornika.

2.13.4 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Gleby wysokich klas bonitacyjnych

W obrębie obszaru występują gleby wysokich klas bonitacyjnych, podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona gruntów

rolnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej, rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele nierolnicze, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych, jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W przypadku konieczności przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, wymagają one uzyskania zgody ministra właściwego ds. rolnictwa.

Tereny leśne

W obrębie obszaru nie występują grunty leśne.

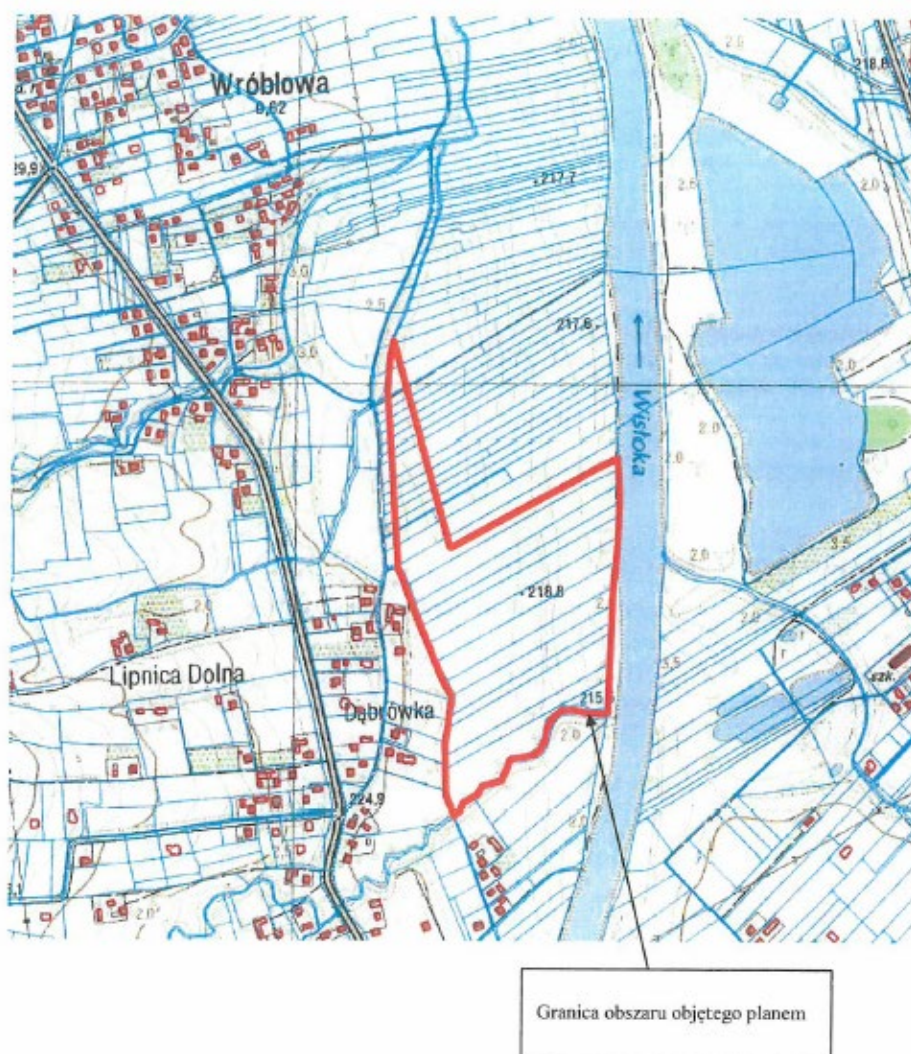
3 Informacje o zawartości, głównych celach mpzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

3.1 Zakres terytorialny projektu mpzp

Granice obszaru objętego procedurą sporządzania mpzp, określono na załączniku graficznym, zgodnie z podjętą uchwałą nr uchwały Nr XVIII/112/20 Rady Gminy Brzyska z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska w miejscowości Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”.

RADA GMINY
BRZYSKA

Załącznik nr 1
do uchwały Nr XVIII/112/20
Rady Gminy Brzyska
z dnia 26 maja 2020 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Sławomir Mądrych

Ryc. 8. Zakres obszaru objętego sporządzeniem mpzp

źródło: UM w Brzostku

3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie mpzp

Do opracowania mpzp przystąpiono z uwagi na potrzebę określenia przeznaczenia terenu dla gruntów, dla których udokumentowano złoża naturalne – przeznaczenie pod wydobycie górnicze. Opracowanie mpzp jest konieczne z uwagi na

występowanie gleb wysokich klas, dla których należy uzyskać zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.

Ustala się następujące symbole dla określenia podstawowego przeznaczenia terenów:

- 1) PE – teren eksploatacji złóż naturalnych;
 - 2) ZN – teren objęty formą ochrony przyrody NATURA 2000;
 - 3) ZR – teren zieleni naturalnej.
-
- 1) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:
 - a) zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych, za wyjątkiem tymczasowych obiektów na okres eksploatacji złóż naturalnych oraz na czas budowy;
 - 2) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:
 - b) zachować warunki wynikające z położenia część terenów w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 433 „Dolina rzeki Wisłoka” poprzez zagospodarowanie terenów zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów,
 - c) zachować warunki wynikające z występowania w obszarze planu udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych „Dąbrówka Brzyska” (KN 19830) i „Wróblowa” (KN 1395) poprzez zagospodarowanie terenów zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów,
 - d) na obszarze planu zakazuje się lokalizowania budynków,
 - e) dopuszcza się składowanie humusu i mas ziemnych nadkładu do czasu zagospodarowania ich do rekultywacji, za wyjątkiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - f) działania w zakresie eksploatacji nie mogą utrudniać swobodnego spływu wód powodziowych i powodować wzrostu zagrożenia powodziowego na terenach przyległych,
 - g) zakaz odwodnienia wyrobiska poeksploatacyjnego w okresie eksploatacji,
 - h) nakaz ochrony siedlisk gatunków chronionych. W przypadku likwidacji tego typu siedlisk występujących na terenie projektowanych prac eksploatacyjnych, postępować stosownie do przepisów o ochronie przyrody;
 - i) nakaz zastosowania rozwiązań eliminujących lub maksymalnie ograniczających ewentualne przyszłe oddziaływanie powodowane działalnością na terenie wskazanym pod teren eksploatacji złóż naturalnych oznaczonych na rysunku planu symbolami 1PE i 2PE wyłącznie do granic terenu inwestycji.

3.3 Powiązania projektu mpzp z innymi dokumentami

W mpzp uwzględniono uwarunkowania wynikające z powiązań projektowanego dokumentu z innymi dokumentami, w szczególności:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego**

Informacje z Planu zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030 dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska w miejscowości Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”:

- Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej (gmina Brzyska) jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której będzie realizowane zadanie,
- Jasielska strefa usług publicznych (Obszar tematyczny realizacji przedsięwzięcia: infrastruktura drogowa, energetyka ochrona środowiska, gospod. wodno-ściekowa, ochrona zdrowia, przedsięwzięcia edukacyjne i rewitalizacyjne, rynek pracy, kultura) (gmina Brzyska) - jednostki odpowiedzialne za realizację inwestycji: Związek Gmin Dorzecza Wisłoki z siedzibą w Jaśle/ Miasto Jasło/ Gmina Jasło/ Powiat Jasielski.

- **Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone w celu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska w miejscowości Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”.**

Planowane kierunki zagospodarowania terenu są zgodne z uwarunkowaniami i zasadami, określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W dłuższej perspektywie czasowej nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania skutków realizacji analizowanego projektu mpzp na środowisko.

Stan środowiska na obszarze projektu mpzp, opisany został w rozdziale 2 niniejszej prognozy.

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu mpzp

Dotychczasowy stan zagospodarowania obszaru nie zawiera obiektów ani takich rodzajów użytkowania, które przy niezmiennym w sposób zasadniczy funkcjonowaniu,

mogłyby powodować niepożądane przekształcenia lub degradację środowiska. Zakładając utrzymanie obecnego poziomu zainwestowania, nie ma podstaw do przewidywania oddziaływań, które mogłyby prowadzić do degradacji wartości środowiska w porównaniu do stanu obecnego.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Obszar mpzp narażony jest na występowanie różnego rodzaju zagrożeń środowiska, zarówno pochodzenia naturalnego jak i antropogenicznego.

Według map zagrożenia powodziowego, sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w ramach projektu pn. „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK), teren położony jest w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu mpzp

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego projektu mpzp miały zastosowanie cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym:

Strategiczne dokumenty krajowe uwzględniają międzynarodowe konwencje i umowy ratyfikowane przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji

ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku oraz Porozumienia paryskiego, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.

- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym:

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest 7 Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza 9 celów priorytetowych do osiągnięcia do 2020 r.

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,

9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym:

Zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu mpzp

Jak każda działalność człowieka, również zagospodarowanie terenu w kierunku eksploatacji surowców nieenergetycznych, powoduje oddziaływania na środowisko. Działalność związana z eksploatacją kopalin jest silnie uzależniona od miejsc ich występowania, co powoduje często sytuacje konfliktowe i konieczność wyboru pomiędzy konkurencyjnymi zasobami. Wydobywanie surowców mineralnych w sposób nieunikniony będzie oddziaływać na tereny, na których się odbywa oraz na obszary przyległe. Należy stwierdzić na wstępie, iż oddziaływanie to nie musi być wyłącznie negatywne a głównym zagadnieniem, które decyduje o sumarycznym wpływie na środowisko jest etap likwidacji i zakończenia prac wydobywczych oraz przeprowadzenie rekultywacji.

8.1 Powierzchnia ziemi

Podstawową formą użytkowania terenu, jaka będzie wprowadzona zapisami procedowanego projektu mpzp, jest eksploatacja kruszywa. Realizacja tej części zapisów będzie związana z najistotniejszymi zmianami środowiskowymi. Kopalnie odkrywkowe zajmują stosunkowo duże obszary a prowadzone w ich obrębie prace górnicze wiążą się z daleko idącą ingerencją w środowisko. Przekształcenia rzeźby terenu i struktur geologicznych podłoża, stanowią grupę najpoważniejszych skutków tego typu działalności.

Na etapie przygotowania złoża do eksploatacji, znad stropu zebrana zostanie warstwa gleby. Przez przedmiotowy teren zostaną przeprowadzone tymczasowe ciągi komunikacyjne, służące zapewnieniu obsługi komunikacyjnej wnętrza obszaru a także wywozowi kruszywa poza teren i obszar górniczy.

Na etapie eksploatacji prowadzone będą roboty górnicze polegające na wybieraniu urobku z niszy wyrobiska, załadunek na samochody i transport do odbiorcy.

W trakcie eksploatacji kruszywa mogą powstawać skarpy, nasypy o zboczach narażonych na zsuwy i osypywanie. Procesy te będą zachodziły głównie w obrębie wyrobisk eksploatacyjnych, w ich bliskim sąsiedztwie oraz na stokach zwałowisk.

Skutki, jakie eksploatacja wywrze na struktury geologiczne obszaru to przede wszystkim zniszczenie pierwotnej struktury gruntu oraz stworzenie warstw gruntów antropogenicznych - przemieszanych ze sobą, o różnej genezie i pochodzeniu, mogących zawierać również dodatki obcych materiałów.

Głównym czynnikiem, który należy uwzględnić na przedmiotowym terenie jest występowanie gleb wysokich klas, powstałych na żyznych nanosach rzecznych. Ustalenia projektu studium spowodują konieczność zmiany przeznaczenia takich gruntów o powierzchni na cele nierolnicze. W tym celu niezbędne jest uzyskanie zgody ministra właściwego ds. rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Pośredni wpływ na jakość gleb na terenach sąsiednich będzie miał również wzrost parowania z otwartej powierzchni zbiorników poeksploatacyjnych skutkujący zwiększeniem dopływu wód gruntowych do zbiornika co przekładać się może na zmniejszenie uwilgotnienia gleb i zmniejszenie ich produktywności. Zjawiska takie zachodzą w ograniczonym zakresie.

Odpady związane z działalnością górniczą powstawać będą przez okres trwania wydobywania oraz w trakcie fazy udostępniania złoża i fazy likwidacji przedsięwzięcia. W trakcie prowadzenia działalności górniczej powstawać będą również odpady niebezpieczne. Odpady powstające w związku z funkcjonowaniem działalności górniczej, takie jak: akumulatory, filtry olejowe, oleje silnikowe, smarowe i przekładniowe, opony winny być magazynowane w wydzielonym miejscu poza terenem eksploatacji i następnie przekazywane firmom posiadającym odpowiednie zezwolenia na transport, odzysk lub unieszkodliwienie odpadów.

Ustala się w zakresie rekultywacji po zakończonej eksploatacji:

- 1) w terenie 1PE kierunek rolno-wodny;
- 2) w terenie 2PE kierunek infrastrukturalny, w tym pod budownictwo drogowe i kolejowe, z dopuszczeniem kierunku rolnego.

8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne

Działalność wydobywcza kopalni niesie za sobą ryzyko wzrostu zanieczyszczenia powietrza pyłami mineralnymi, pochodzącymi zarówno z wywiewania cząstek z terenu zwałowisk zewnętrznych i wyrobiska jak i pylenia wtórnego (wymuszonego) spowodowanego transportem samochodowym. O ile emisja pyłu z kopalni ma charakter

cykliczny (w okresach silnych wiatrów) i dotyczy tylko wyrobiska i zwałowisk to emisja wymuszona spowodowana środkami transportu ma zasięg zdecydowanie większy i dotyczy terenów wokół kopalni a głównie dróg wywozu kruszywa. Należy mieć jednak na uwadze, że wzrostu zapylenia będzie można spodziewać się tylko w okresach długotrwałej bezdeszczowej pogody.

Ze względu na charakter kopaliny i sposób eksploatacji, nie przewiduje się wystąpienia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń pyłowych. W celu zmniejszenia potencjalnych uciążliwych oddziaływań, należy stosować zraszanie dróg oraz bezwzględne wykorzystywanie samochodów wyposażonych w plandeki.

Źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych będą również produkty spalania paliw (oleju napędowego) w środkach transportowych i maszynach roboczych.

Wprowadzenie w życie ustaleń zawartych w projekcie mpzp, nie będzie miało istotnego wpływu na warunki klimatyczne. Niewielkiej zmianie ulegnie mikroklimat w wyniku poszerzenia zbiorników wodnych, w związku z tym należy przewidywać wzrost wilgotności powietrza na przyległym terenie i wzrost częstotliwości występowania mgieł.

8.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Prowadzenie wydobywania kruszywa z zawodnionego złoża, powoduje nieuniknione oddziaływanie na stosunki hydrologiczne i hydrogeologiczne terenu.

Wynika to z takich zjawisk jak:

- napływ wody do basenu eksploatacyjnego w miejsce wydobytego kruszywa,
- ubytek wody, która wywożona jest poza złoża wraz z urobkiem,
- zmniejszenie oporów hydraulicznych przepływu strumienia w stosunku do warunków przed rozpoczęciem eksploatacji, co powoduje spadek poziomu zwierciadła wód gruntowych po stronie napływu wód i podniesienie się poziomu po stronie odpływu,
- zwiększenie parowania ze zbiorników eksploatacyjnych w wyniku odkrycia zwierciadła wody, przykrytego pierwotnie warstwą gruntów, tworzących strefę aeracji.

Skutkiem prowadzonej eksploatacji będzie powstanie leja depresji, którego zasięg zależy przede wszystkim od intensywności pobierania wody i współczynnika filtracji warstwy wodonośnej. Należy wyraźnie zaznaczyć, że eksploatacja kruszywa nie będzie wymagała odwodnienia odkrywkowej a wielkość obniżenia poziomu wody sięga zwykle w takich przypadkach do około 1 m, a zatem negatywne oddziaływanie na zasoby wód podziemnych będzie znacznie ograniczone. Należy rozróżnić tego typu działalność od prowadzenia eksploatacji w kopalni odkrywkowej z odwadnianiem górotworu. Również zasięg leja depresji przy możliwych do zrealizowania wymiarach zbiornika wodnego nie

powinien przekroczyć od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów (zależnie od parametrów wyrobiska). Jak wskazują dostępne dane literaturowe (Jurys 2017; Kozioł i in. 2011, 2017), lej depresji dla kopalni kruszywa nie ma istotnego znaczenia dla stosunków wodnych terenu.

Różnica w wielkości parowania z powierzchni terenu oraz wolnej powierzchni wody powoduje zwiększenie utraty wody, jednak nawet uwzględniając całą powierzchnię zbiornika wodnego po zakończeniu eksploatacji, wielkość ta nie wpłynie znacząco na bilans wodny terenu. Badania prowadzone na otwartych zbiornikach wodnych wskazują, że zwiększone parowanie istnieje głównie w miesiącach letnich a całkowity bilans jest równoważony w skali wielolecia (Walkusz i Jańczak 2009). Minimalnie mniejszy przepływ wód do wyrobiska i w kierunku rzeki w stosunku do sytuacji braku zbiornika wodnego, nie będzie miał zauważalnego wpływu na stosunki wodne.

Kolejnym z możliwych negatywnych oddziaływań, jakie wiąże się z prowadzeniem działalności eksploatacyjnej jest możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych. Dwa czynniki odgrywają w tym przypadku decydującą rolę: wyjściowa wrażliwość wód na zanieczyszczenia oraz zmiany spowodowane planowanym zagospodarowaniem. Na podstawie mapy wrażliwości wód na zanieczyszczenia należy stwierdzić, że podatność na zanieczyszczenie wód podziemnych w obrębie doliny Wisłoki jest wysoka i bardzo wysoka. Ryzyko zanieczyszczenia wód zwiększa fakt, iż eksploatacja powoduje odsłonięcie poziomu wodonośnego co ułatwia infiltrację zanieczyszczeń. W trakcie prowadzenia eksploatacji zagrożeniem może być niekontrolowane uwalnianie płynów eksploatacyjnych i sytuacje awaryjne - rozlewy substancji ropopochodnych (olej napędowy, smary, oleje, benzyna) używanych do maszyn i środków transportu. W sytuacji awaryjnej, podczas tankowania lub podczas wymiany oleju silnikowego, hydraulicznego lub przekładniowego może dojść do wycieku tych substancji do gruntu. Bezwzględnie należy dążyć do wyeliminowania takiego zagrożenia dokładając odpowiedniej staranności do czynności związanych z gospodarowaniem substancjami ropopochodnymi. Jednak nawet w sytuacji, gdyby doszło do wycieku substancji ropopochodnych do gruntu nie będzie to stanowiło istotnego zagrożenia dla jakości wód podziemnych. W przypadku awaryjnego wycieku tego typu substancji, zanieczyszczony grunt należy zebrać do szczelnego pojemnika i przekazać do utylizacji. Z uwagi na ilość substancji chemicznych, które są obecne na obszarze prowadzonych eksploatacji, należy uznać to zagrożenie za niskie. Brak jest danych na temat skażeń środowiska wodnego w wyniku emisji zanieczyszczeń z kopalni kruszywa.

Planowana działalność nie wpłynie również znacząco na osiągnięcie celów środowiskowych, określonych dla JCWP.

Właściwie przeprowadzona rekultywacja z wprowadzeniem pasa roślinności szuwarowej oraz zakrzewień i zadrzewień wzdłuż brzegu zbiornika, może mieć pozytywny wpływ na zapewnienie właściwej jakości wód a także stabilizować brzegi zmniejszając skalę ich erozji.

Nie przewiduje się by gospodarka wodno – ściekowa oraz działalność eksploatacyjna, w warunkach pełnej realizacji ustaleń projektu zmiany studium, spowodowała negatywne oddziaływanie na stan ilościowy oraz jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Właściwe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu unieszkodliwiania ścieków i wód opadowych, zminimalizuje możliwość powstawania zagrożeń dla wód.

8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Zbiorowiska roślinne stwierdzone na analizowanym terenie, należą do rozpowszechnionych i pospolitych na terenie Polski. Podobnie wśród zwierząt brak jest gatunków o wąskiej tolerancji ekologicznej. Nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin oraz grzybów. Oprócz chronionych gatunków ptaków, które są organizmami wysoce mobilnymi i występują nawet na terenach uprzemysłowionych, nie zidentyfikowano na analizowanych terenach innych chronionych gatunków zwierząt, które byłyby zagrożone w wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp. Przeznaczenie terenów, analizowanych w niniejszej prognozie, na cele eksploatacji złóż naturalnych, nie spowoduje zagrożenia dla funkcjonowania populacji ptaków, w tym wykorzystujących dolinę Wisłoki jako korytarz migracyjny.

Na początkowym etapie działalność górnicza może działać odstraszająco na niektóre gatunki, jednak dotychczasowe obserwacje prowadzone na istniejących obiektach, nie wykazały spadku liczebności poszczególnych populacji w dłuższym okresie czasu. Najczęstszą przyczyną zmian składu gatunkowego fauny naziemnej, są znaczące zmiany w pokryciu szatą roślinną, a więc głównie zmiany sposobu użytkowania gruntów. W omawianym przypadku zostanie zachowany dotychczasowy, sposób użytkowania okolicznych gruntów, nie należy zatem prognozować istotnych zmian w składzie gatunkowym fauny naziemnej na obszarach otaczających analizowany teren. Można przypuszczać, że część zwierząt, szczególnie tych, które charakteryzują się znacznym potencjałem adaptacyjnym po pewnym czasie może przywyknąć do prowadzonej działalności.

Hałas generowany przez inwestycję może powodować płoszenie ptaków, zmuszając je do okresowego porzucenia siedliska. Hałas może również powodować zakłócenia rozrodu niektórych gatunków ptaków, poprzez wywoływanie zmian behawioru i

śpiewu godowego. Transport kruszywa może powodować okresowy hałas wzdłuż dróg jego transportu, co niesie za sobą ryzyko płoszenia zwierząt. Obecnie prowadzone prace nie spowodowały jednak całkowitego wycofania się zwierząt z tych terenów i ich otoczenia. Podczas wizyty terenowych stwierdzono liczne gatunki ptaków w zadrzewieniach wzdłuż Wisłoki oraz żerujące na terenie wyrobisk poeksploatacyjnych.

Należy zwrócić uwagę, że niektóre ze zbiorników powyrobiskowych pełnią istotną funkcję przyrodniczą, a kilka z nich jest objętych siecią Natura 2000 (Wytyczne 2010). Kluczowy jest sposób rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji. W Polsce brak jest rozwiniętego systemu wsparcia i nadzoru nad rekultywacją. Jedynie duże inwestycje skupiają wokół siebie specjalistów i naukowców, co pozwala skuteczniej przeprowadzić cały proces. Małe inwestycje ograniczają się do podstawowego nadzoru wynikającego z przepisów prawa. Analizowany teren jest częściowo zrekultywowany, co pozwala na bardziej prawdopodobne prognozowanie przyszłych efektów prowadzonej działalności.

Analizując wpływ na korytarze ekologiczne należy stwierdzić, że korytarz migracji organizmów wodnych i ptaków, jakim jest dolina Wisłoki nie będzie dotknięty negatywnym wpływem eksploatacji. Jak pokazują analogiczne przypadki tego typu inwestycji, nawet rzadkie gatunki ptaków wykorzystują zbiorniki wodne do odpoczynku, również w trakcie prowadzenia w sąsiedztwie eksploatacji. Niezasadne jest prognozowanie negatywnego wpływu na funkcje korytarza rzeczno-akuratu dla tego jednego przypadku. Dużo większym zagrożeniem jest infrastruktura transportowa, nieuporządkowana gospodarka ściekowa, powstawanie zwartych ciągów zabudowy przecinających korytarze ekologiczne.

Powstanie zbiorników poeksploatacyjnych a przede wszystkim ich prawidłowa rekultywacja, może przyczynić się do powstania nowych siedlisk, które pozytywnie wpłyną na poziom bioróżnorodności obszaru. Szczególnie pozytywnie na proces „naturalizacji” ekosystemów zbiorników mogą wpłynąć wypłycenia, ułatwiające zasiedlanie przez roślinność przybrzeżną, będącą zarówno siedliskiem zwierząt jak i naturalnym filtrem zanieczyszczeń, mogących dopływać do zbiorników.

Z uwagi na przeciętne walory przyrodnicze terenu bezpośrednio dotkniętego pracami wydobywczymi, o małym zróżnicowaniu siedlisk, nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń zmiany studium na zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej, zarówno w skali gminy jak i regionu.

8.5 Krajobraz

Charakter opracowywanego terenu - jego morfologia i ekspozycja widokowa z zewnątrz decydują o przewidywanym wpływie inwestycji na walory krajobrazowe.

W związku z eksploatacją kruszywa następuje przekształcenie powierzchni ziemi, zmienia się jej morfologia i charakter terenu. Hałdy urobku oraz wyrobiska dominują w krajobrazie terenu. Na etapie przygotowania złoża do eksploatacji znad stropu zebrana została warstwa gleby, która jest zgromadzona w formie zwałowisk. Docelowo materiał ten zostanie wykorzystany do rekultywacji terenu górniczego, co spowoduje likwidację powstałych wyniesień i powstanie zbiorników wodnych, otoczonych pasem roślinności szuwarowej.

Projektowane przedsięwzięcie może zmienić istniejący obecnie krajobraz, poprzez sukcesywnie wykonywaną rekultywację terenów poeksploatacyjnych. Właściwie wykonana rekultywacja urozmaici krajobraz i wzbogaci bioróżnorodność w stosunku do aktualnie występujących agrocenoz.

8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Realizacja inwestycji musi uwzględniać zasady dotyczące ochrony środowiska przed hałasem zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Hałas związany z działalnością górniczą ma zasięg lokalny i skupia się w obrębie miejsc prowadzenia prac a także wzdłuż dróg technologicznych i dróg wywozu kruszywa poza teren obszaru górniczego. Źródłami hałasu będą maszyny i urządzenia służące do zdejmowania nadkładu, wydobywania kruszywa oraz środki transportu.

Prowadzenie prac eksploatacyjnych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej może powodować uciążliwości w porze dziennej. Prowadzący działalność ma obowiązek dotrzymywać dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie. W razie potrzeby należy zastosować rozwiązania techniczne lub technologiczne takie jak ekrany, nasypy, kontrola stanu technicznego maszyn. Szczególnie należy zwrócić uwagę na te obszary planowanej eksploatacji i wywozu kruszywa, które sąsiadują bezpośrednio z zabudową mieszkaniową.

Planowane zagospodarowanie w zakresie promieniowania elektromagnetycznego nie stanowi zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.

8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi

Nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany studium, na zdrowie i warunki życia ludzi. Prowadzący działalność ma obowiązek dotrzymywać dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie.

Z punktu widzenia warunków życia, istotnym rodzajem oddziaływania może być też zapylenie powstające podczas prac górniczych, załadunku i transportu kruszywa.

Bezpośrednio narażeni na zapylenie mogą być operatorzy maszyn urabiających. W przypadku zaistnienia zwiększonego zagrożenia pyłowego przedsiębiorcy powinni dokonać jego pomiarów, a kierownik ruchu zakładu górniczego powinien określić sposób mający na celu zmniejszenie i likwidację zagrożenia oraz sposób ochrony zagrożonych pracowników.

W kopalni podwyższona wartość natężenia dźwięku może wystąpić na stanowiskach obsługi maszyn urabiających i ładujących. W przypadku stwierdzenia wystąpienia zwiększonego hałasu narażeni pracownicy powinni zostać wyposażeni w ochronniki słuchu.

Biorąc pod uwagę, że eksploatacja złoża prowadzona będzie zgodnie z zasadami określonymi w planie ruchu kopalni oraz z ogólnymi zasadami BHP nie prognozuje się istotnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym mpzp nie występują obiekty zaliczane do zakładów o dużym i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz obiektów zaliczonych do kategorii „potencjalni sprawcy poważnych awarii”. Projekt mpzp nie wprowadza takiego przeznaczenia terenu, ani innych ustaleń, które mogłyby skutkować powstaniem tego typu zakładów.

8.9 Zabytki i dobra materialne

Ustalenia projektu mpzp nie stwarzają możliwości negatywnego oddziaływania na dobra materialne oraz zabytki. Nie pozbawią one również właścicieli gruntów sąsiednich dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej, ciepłej oraz z środków łączności, dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, dostępu do obiektów usługowych.

8.10 Oddziaływania transgraniczne

Położenie obszaru objętego projektem mpzp a przede wszystkim charakter projektowanego zainwestowania, wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

8.11 Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu dokumentu a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego

Zamieszczone poniżej zestawienie tabelaryczne ukazuje oddziaływanie ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego takie jak: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, świat flory i fauny, walory krajobrazowe oraz dodatkowo na i klimat akustyczny oraz promieniowanie elektromagnetyczne. Uwzględniono przewidywany wpływ na stan środowiska realizacji dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie mpzp. Analiza obejmuje oddziaływania o charakterze: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym, stałym i chwilowym oraz pozytywnym i negatywnym na komponenty środowiska, które wskutek realizacji projektu mpzp zostaną objęte oddziaływaniami.

9 Propozycje innych niż w projekcie mpzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko

Ze względu na charakter ustaleń analizowanego projektu zmiany studium, niewiążących się ze znaczącym ujemnym oddziaływaniem na środowisko, nie przewidziano rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaproponowanych w projekcie. W przypadku zagospodarowania terenu, związanego z eksploatacją kopalni, mamy do czynienia z sytuacją, w której istnieje ograniczona możliwość wyboru wariantów realizacji przedsięwzięcia. Na etapie opracowania mpzp może to być decyzja o zakazie tego typu działalności lub jej dopuszczeniu, ale zmiana lokalizacji jest uzależniona od występowania zasobów, uzasadniających ich eksploatację. Przeznaczenie konkretnego terenu pod wydobywanie jest najczęściej wynikiem wniosku inwestora, chcącego i najczęściej mogącego realizować swoje plany inwestycyjne w konkretnej lokalizacji. W przypadku braku istotnych przeciwwskazań, wynikających z uwarunkowań środowiskowych, brak jest podstaw do negatywnej oceny planowanego przez Gminę zagospodarowania terenu.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium sporządzana była równocześnie z opracowaniem dokumentu planistycznego, co pozwoliło na przyjęcie rozwiązań przestrzennych, które w pewnym stopniu umożliwiły uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru pożądaných i jednocześnie możliwie optymalnych kierunków działań. Z uwagi na charakter dokumentu planistycznego, będącego przedmiotem prognozy, nie określającego dokładnych danych technologicznych planowanych przedsięwzięć, należy uznać iż wykorzystanie terenu, zgodne z zapisami mpzp powinno odbywać się zgodnie z najlepszymi dostępnymi rozwiązaniami technologicznymi co zapewniać winien nadzór organów ochrony środowiska, będących właściwymi w zakresie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, dopuszczonego zapisami mpzp.

Jednocześnie w celu zminimalizowania ujemnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium proponuje się rozważenie:

- dbania o właściwy i sprawny sprzęt technologiczny służący do urabiania i transportu kopaliny, zapewnić właściwą i bezpieczną obsługę sprzętu,
- stosowania rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko nadmiernego zapylenia w obrębie terenów sąsiednich,
- stosowanie, podczas prowadzenia robót, możliwych dostępnych środków do ograniczania uciążliwości dla sąsiednich terenów, szczególnie terenów zabudowy mieszkaniowej,

- nasadzeń drzew i zadrzewień, złożonych z rodzimych gatunków wzdłuż linii brzegowej zbiornika.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Kluczowym aspektem analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp jest stwierdzenie skuteczności przeprowadzonych zabiegów rekultywacyjnych. Organem wydającym decyzje rekultywacyjne dotyczące terenów poeksploatacyjnych jest starosta po zasięgnięciu opinii organów wskazanych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Najistotniejszym zatem elementem monitoringu analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp będzie kontrola przeprowadzonej rekultywacji, dokonywana przez starostę.

Na podstawie art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze: Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie:

- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) bezpieczeństwa pożarowego;
- 3) ratownictwa górniczego;
- 4) gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania;
- 5) ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie;
- 6) zapobiegania szkodom;
- 7) budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

Nadzór nad rekultywacją gruntów w likwidowanym zakładzie górniczym wykonywany jest przez starostę, do którego uprawnień należały nadzorowanie sposobu wykonania decyzji, wydanej przez niego na podstawie art. 22 ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Z uwagi na fakt, iż nadzór nad likwidacją zakładu górniczego jest sprawowany przez organy nadzoru górniczego organy te sprawują także nadzór nad sposobem wykonania obowiązków związanych z rekultywacją, a określonych w decyzji starosty na podstawie art. 22 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest

zobowiązana do ich rekultywacji na własny koszt, na tej podstawie starosta winien wydać decyzję nakazującą wykonanie rekultywacji.

Monitoring skutków realizacji ustaleń mpzp, prowadzony będzie również w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg i dokonywanej, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka musi zostać opracowana co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Wpływ skutków realizacji ustaleń mpzp na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ograniczeń, wynikających z poziomu jego szczegółowości.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia uchwały Nr XVIII/112/20 Rady Gminy Brzyska z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzyska w miejscowości Wróblowa i Dąbrówka „Dąbrówka”.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Organ administracji, opracowujący projekt dokumentu, przeprowadza strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, której częścią jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko. Projekt mpzp wraz z prognozą przedkładany jest instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu. Projekt mpzp wraz z prognozą jest również przedmiotem społecznej oceny i zapewniona jest możliwość wnoszenia uwag i wniosków. Prognoza nie stanowi załącznika do uchwały w sprawie mpzp, a także nie jest jej integralną częścią. Nie ma też charakteru normatywnego. Jest dokumentem informacyjnym, który ma na celu możliwie dokładne określenie skutków środowiskowych wywołanych realizacją ustaleń projektowanego mpzp.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.126.2020.AP.4 z dnia 09.10.2020 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle – pismo znak: PSNZ.9020.3.6.2020.1 z dnia 21.09.2020 r.

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska, terenu będącego przedmiotem projektu mpzp, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenu objętego opracowaniem mpzp.

Teren o powierzchni ok. 11 ha położony jest w miejscowości Dąbrówka i Wróblowa, która należy administracyjnie do gminy Brzyska, wchodzącej w skład powiatu jasielskiego w województwie podkarpackim.

Obecnie, w sąsiedztwie, na obszarze udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Wróblowa” prowadzona jest eksploatacja. W części terenu, na którym udokumentowano złożę „Dąbrówka Brzyska” teren jest częściowo użytkowany rolniczo a częściowo odłogowany.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu, przy jego wschodniej granicy, przepływa rzeka Wiśłoka. Wzdłuż zachodniej granicy teren sąsiaduje z zabudową zagrodową i mieszkaniową.

Do opracowania mpzp przystąpiono z uwagi na potrzebę określenia przeznaczenia terenu dla gruntów, dla których udokumentowano złoża naturalne – przeznaczenie pod wydobywanie górnictwa. Opracowanie mpzp jest konieczne z uwagi na występowanie gleb wysokich klas, dla których należy uzyskać zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.

Jak każda działalność człowieka, również zagospodarowanie terenu w kierunku eksploatacji surowców nieenergetycznych, powoduje oddziaływania na środowisko. Działalność związana z eksploatacją kopalin jest silnie uzależniona od miejsc ich występowania, co powoduje często sytuacje konfliktowe i konieczność wyboru pomiędzy konkurencyjnymi zasobami. Wydobywanie surowców mineralnych w sposób nieunikniony będzie oddziaływać na tereny, na których się odbywa oraz na obszary przyległe. Należy stwierdzić na wstępie, iż oddziaływanie to nie musi być wyłącznie negatywne a głównym zagadnieniem, które decyduje o sumarycznym wpływie na środowisko jest etap likwidacji i zakończenia prac wydobywczych oraz przeprowadzenie rekultywacji.

W zakresie analizy skutków realizacji postanowień projektu dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania należy zauważyć, że na etapie opracowania mpzp możliwe jest jedynie wykazanie, że dostępne obecnie rozwiązania techniczne i technologiczne umożliwiają realizację ustaleń analizowanego dokumentu bez powodowania istotnego negatywnego wpływu na środowisko.

Reasumując należy stwierdzić, że jest możliwa realizacja ustaleń analizowanego dokumentu, w formie przedstawionej w analizowanym projekcie, bez powodowania znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym również na najbliższej położone obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów prawa i zastosowania najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych i technologicznych.

12 Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne

A. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 55 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1064z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 1333 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. poz. 1383).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2020 poz. 258).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2020 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019 poz. 1931).
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. poz. 914).
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1119).
17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148).
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2019 poz. 2149).
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. poz. 1395).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183).
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409).

22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408).
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260).
24. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138)
25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311)
26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)
27. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.).

Publikacje

1. Andrzejewski R i in. 1991. Krajowe studium bioróżnorodności. Raport Polski dla UNEP, Warszawa.
2. Chowaniec J, Witek K. 2000. Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. Dębica. Państwowy Instytut Geologiczny, Oddział Karpacki. Kraków
3. Głowaciński K., Rafiński J. (red.), 2003. Atlas płazów i gadów Polski. Status – rozmieszczenie – ochrona. GIOŚ, Warszawa.
4. Jarek S. 2014. Rośliny inwazyjne w korytarzu ekologicznym Wisłoki. Czysta Wisłoka Biuletyn Informacyjny nr 4/2014 (121). Tarnów
5. Jurys L., 2017. Wpływ eksploatacji zawodnionych złóż kruszywa naturalnego na miejscowe warunki hydrogeologiczne. Górnictwo Odkrywkowe 2017 | R. 58, nr 2 | 27—34. Państwowy Instytut Geologiczny – PIB, Gdańsk.
6. Klich S. 2014. Ryby w Wisłocie Stan ichtiofauny wg badań przeprowadzonych w 2011r. Czysta Wisłoka Biuletyn Informacyjny nr 2/2014 (119).
7. Klich M. 2017. Nadrzeczne zbiorowiska roślinne występujące wzdłuż Wisłoki Część III – odcinek dolnego biegu rzeki – od mostu w Jaworzu Górnym do ujścia do Wisły. Czysta Wisłoka Biuletyn Informacyjny nr 6/2017 (142).
8. Klimaszewski M., 1981. Geomorfologia ogólna. PWN, Warszawa.
9. Kondracki J., 2001. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
10. Koziół W., Baic I., Góralczyk S., Machniak Ł., Borcz A. Środowiskowe aspekty eksploatacji kruszyw żwirowo-piaskowych spod wody w Polsce. Rocznik Ochrona Środowiska Tom 19 Rok 2017 731-744.
11. Liro A. i in. (red.), 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
12. Liro A. i in. (red.), 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
13. Macias A., Bródka S., 2014. Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią. PWN, Warszawa.
14. Majchrowska A., 2007. Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
15. Matuszkiewicz M., 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN Warszawa.

16. Matuszkiewicz M., 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGiPZ PAN Warszawa.
17. Okarma H., Bogdanowicz W., Rychlik L., Szuma E., 2011. Atlas Ssaków Polski. IOP PAN Kraków.
18. Okołowicz W., 1978. Regiony klimatyczne. Narodowy Atlas Polski. Ossolineum. Warszawa.
19. Olędzki J. R., 2007. Regiony geograficzne Polski. Klub Teledetekcji Środowiska PTG, Warszawa.
20. Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa.
21. Paczyński B [red.]. 1993. Atlas hydrogeologiczny Polski. Cz. I. Systemy zwykłych wód podziemnych. Państwowy Instytut Geologiczny Warszawa.
22. Paczyński B [red.]. 1995. Atlas hydrogeologiczny Polski. Cz. II. Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. Państwowy Instytut Geologiczny Warszawa.
23. Paczyński B., Sadurski A., 2007. Hydrogeologia regionalna Polski. PiG, Warszawa.
24. Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009. Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
25. Richling A., Solon J., 2011. Ekologia Krajobrazu. PWN, Warszawa.
26. Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2017 roku. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów 2018.
27. Wytyczne KE dotyczące podejmowania nowej działalności wydobywczej w zakresie surowców nieenergetycznych. 2010.

13 Spis Rysunków

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu	7
Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne obszaru	8
Ryc. 3. Złoża oraz Tereny i Obszary Górnicze w granicach opracowania	10
Ryc. 4. Położenie terenu opracowania względem GZWP i JCWPd	12
Ryc. 5. Położenie terenu opracowania względem wód powierzchniowych i JCWP	13
Ryc. 6. Położenie w stosunku do obszarów chronionych	23
Ryc. 7. Położenie terenu opracowania w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych	25
Ryc. 8. Zakres obszaru objętego sporządzeniem mpzp	27

14 Spis Tabel

Tab. 1. Parametry JCWP i JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016)	14
Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza	16